

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—,
polletno Din 16.—, četrt-
letno Din 9.—, inozemstvo
Din 64.—, — Poštno-čkovni
račun 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška cesta 5
Telefon interurban 113.

Cena inseratov: cela
stran Din 2000.—, pol stra-
ni Din 1000.—, četrt strani
Din 500.—, 1/8 strani Din 250.—,
1/16 str. Din 125.—, Mali oglasi
si vsaka beseda Din 1.20.

Kar je dobro za kmete v Švici, mora biti dobro tudi za naše!

Gospodarska kriza, ki je zavládala v Evropi in drugod po svetu, je zgrabila zlasti kmetijski stan. Kmetijstvo po svetu propada in državniiki si na vseh sestankih — tudi te dni na zborovanju sveta Društva narodov v Ženevi — belijo glave, kako rešiti kmetijski stan. Ne bi bilo primerno in tudi pametno ne, ako bi kmetije samo pričakovali pomoči od zgoraj, to je od vlade. Vlada bo v vseh državah in tudi v naši storila, kar more. Vsega pa ne more z najboljšo voljo ne. Tudi kmet si mora sam pomagati. Saj tudi Bog pomaga tistemu, ki si sam pomaga.

Kmetska samopomoč — to je kmetijska organizacija. Propadanje kmetijstva je družabna bolezen, gospodarska bolezen sedanje človeške družbe, in proti tej bolezní pomaga samo društveno sredstvo, to je, združenje kmetijskega stanu. Tako združenje hoče uresničiti Kmetska zveza, ki je organizacija kmetijskega stanu. Kdo bi mogel kmetom zabraniti lastno organizacijo?! — Saj je danes že vse organizirano: trgovec, obrtnik, delavec, invalid, nameščenec, učitelj, državni in zasebni uradnik itd. Vsi ti zastopniki raznih stanov bi se smeli organizirati v obrambo svojih stanovskih koristi, samo kmet se ne bi smel?

Že samo postavljanje tega vprašanja bi se moglo in moralo smatrati kot nerazpoloženje proti kmetskemu stanu. Kar je drugim stanovom dovoljeno, ne sme biti zabranjeno kmetskemu stanu, ki je podlaga državi. Sedanja vlada naše države hoče kmetijski stan ojačiti in okrepiti, dobro vedoč, da s tem okreplja samo državo. Zato podpira in pospešuje vse stanovske kmetske organizacije. Tudi naša Kmetska zveza je vedno našla uvidevnost, naklonjenost ter razumevanje za kmetske zadeve pri vladnih in državnih organih v Beogradu in Ljubljani.

Kar vsi prijatelji kmetijskega stanu odpravljajo, to so krogi intelektualcev (razumnikov), ki se zbirajo okoli »Kmetskega lista« v Ljubljani, začeli neodobravati. S kmetskega stališča se moramo temu čuditi, kdor pa pozna preteklost »Kmetskega lista«, ta se ne čudi. Članki in dopisi v »Kmetskem listu« (v zadnji številki z dne 14. januarja t. l. iz Sv. Jurija ob Ščavnici in

Sedlarjevega) dokazujejo, kako krivo tolmačijo ti gospodje namen delovanja sedanje vlade. Cilj, ki ga ima sedanja vlada pred očmi, je ureditev naše jugoslovanske države, pomirjenje duhov in gospodarski napredek državljanov. Dopisnik »Kmetskega lista« iz Sv. Jurija ob Ščavnici pa ima pred seboj druge cilje, ki dišijo po liberalizmu in po naprednjakarstvu. To je stališče, da se poslužimo njegovih besed, to je stališče »tistih neznosnih starih politikarjev, ki še danes ne uvidijo, kako strašno so škodljivi državi in narodu.«

Potrebo »Kmetske zveze« pa v isti številki dokazuje »Kmetski list« san in sicer za Švico. Stavljajoč nam švicarske kmete za vzor, poroča o kmetskem pokretu v Švici, ki je že v preteklem stoletju, to je 7. junija 1897, dovedel do ustanovitve Kmetske zveze. (delovanju te zveze je »Kmetski list« poln hvale. Zakaj ne privoščiti »Kmetske zveze« našim kmetom? Kar je švicarskim kmetom v največjo korist, nmore biti našim v škodo! »Kmetska zveza« je za sedanje čase nujno potrebna organizacija kmetijskega stanu.

V NAŠI DRŽAVI.

Preureditev kmetijskega šolstva. V ministrstvu za kmetijstvo delajo dva zelo važna zakonska načrta in sicer o srednji kmetijski ter o narodnih kmetijskih šolah. Oba zakonska načrta gre sta za tem, da omogočita in olajšata vzgajanje čim večjega števila kmetske moške in ženske mladine ter da prilagodita tovrstne naše šole sodobnim potrebam življenja in dela. Kmetijska mladina, ki bo vzgojena v takih šolah, naj bi bila nositelj vsesplošnega kmetijskega napredka v bodočnosti. Po na-

V Londonu umrlí član indijske konference Mohamed Ali, ustanovitelj staroindijske mohamedanske zveze. Prvotno se je priključil Ghandijevemu bojkotnemu gibanju, a ga je kmalu zapustil in obsodil.

črtu so predvidene kmetijske šole ko državne ustanove, za katere je potrebno najmanj 30 ha zemljišča, ki ga bodo dale banovine, dočim bo država kri-la stroške zgraditve potrebnih šolskih objektov. Poleg srednje kmetijske šole je predvideno ustanavljanje stanic ter preosnova nižjih kmetijskih šol pod gotovimi pogoji v srednje kmetijske šole. V srednjih kmetijskih šolah je učna doba raztegnjena na štiri leta. Na novo bodo uvedeni neki predmeti kakor narodno gospodarstvo, kmetijsko združništvo. Zanimiva je tudi novost zakonskega načrta, da se ustanovijo srednje kmetijske šole za žensko kmetijsko mladež, ki mora največjo pozornost posvečati gospodinjstvu.

Narodne kmetijske šole pa bodo otvarjale banovine v posameznih mestih po predhodnem odobrenju ministra za kmetijstvo. Te šole morajo imeti najmanj 5 ha zemljišča, ki bode služilo učencem za vežbanje v kmetijskih delih. V narodnih kmetijskih šolah se bodo vršili redni dveletni zimski tečaji za kmečko mladino, nadalje od časa do časa izredni tečaji za mladeniče, deklice in odrasle. Pouk bo teoretičen in praktičen. Za učence je predpisana starost od 14 do 20 let. Za dobo petih let od sprejetja tega zakona bodo sprejemali v narodne kmetijske šole take gojence, ki so dovršili osnovno šolo, pozneje pa bodo morali gojenci imeti tudi dva razreda višje narodne šole. Šolanje bo internatsko. Vprašanje vzdrževanja slušateljev bo rešilo banska uprava. Dosedanje kmetijske šole se imajo prilagoditi zakonu tekom prvega leta. Sedaj imamo troje moških srednjih kmetijskih šol. Novi zakon o kmetijskem pouku pa bo omogočil ustanovitev vseh 15 takih šol in ravno toliko ženskih srednjih šol, dočim bode imel vsak srez najmanj eno narodno kmetijsko šolo. S tem bi se samostojno in brez ozira na zakon o narodni osnov-